

ment et filtrent de manière active les fichiers faisant l'objet de la violation des droits d'auteur.

Concernant le deuxième élément, la Cour rappelle que la notion de « public » comporte un seuil « *de minimis* », qui a pour conséquence que seul une communauté suffisamment large peut être prise en compte pour rentrer dans la notion de « public ». Ceci exclut de cette notion une communauté de personnes concernées trop petite, voire insignifiante. Dans cette affaire, plusieurs dizaines de millions d'utilisateurs (« peers ») ont accès à la plateforme; considérés comme faisant partie d'un « public nouveau », en ce qu'ils n'ont pas été pris en compte par les titulaires du droit d'auteur lorsque ces derniers ont autorisé la communication initiale. Enfin, la Cour ajoute que le caractère lucratif de la communication peut être pertinent dans l'appréciation de la question.

La Cour en conclut que la mise à disposition et la gestion d'une plate-forme de partage en ligne qui, dans des circonstances telles que celles en cause, par l'indexation de métadonnées relatives à des œuvres protégées et la fourniture d'un moteur de recherche permet aux utilisateurs de cette plate-forme de localiser ces œuvres et de les partager dans le cadre d'un réseau de pair à pair (*peer-to-peer*), doit être considérée comme un acte de communication au public, au sens de la directive n° 2001/29/CE.

6. INSOLVENTIE / INSOLVABILITÉ

Inge Van De Plas³

Wetgeving/Législation

Boek XX Wetboek van economisch recht. Insolventie van ondernemingen

INSOLVENTIE

Algemeen

INSOLVABILITÉ

Généralités

1. Op 13 juli 2017 is Boek XX – Insolventie van ondernemingen – goedgekeurd in de Kamer (2407/013, 13 juli 2017). Het eerste ontwerp van deze wet dateert van 20 april 2017 (wetsontwerp houdende invoering van het Boek XX “Insolventie van ondernemingen”, in het Wetboek van economisch recht, en houdende invoering van de definities eigen aan Boek XX, en van de rechtshandhabingsbepalingen eigen aan Boek XX, in Boek I van het Wetboek van economisch recht, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 2407/001).

Hierna heeft men aan een snel-tempo de wet geamendeerd (2407/002, 19 mei 2017; 2407/003, 31 mei 2017;

³ Doctoraatsassistent Onderneming en Recht, Universiteit Antwerpen.

2407/006, 28 juni 2017; 2407/007, 29 juni 2017; 2407/010, 13 juli 2017), om zo de wet goedgekeurd te krijgen voor het zomerreces. Met de tijdige goedkeuring hoopt de wetgever de vooropgestelde datum van inwerkingtreding, 1 mei 2018, te halen.

2. In de *memorie van toelichting* worden de krachtlijnen van Boek XX als volgt samengevat (2407/001, 20 april 2017):

- het insolventierecht meer samenhang geven en leesbaarder maken;
- invoering van een elektronisch insolventiedossier;
- toepassingsgebied van de insolventieprocedure uitbreiden;
- [invoering van een stil faillissement;]
- de tweede kans voor ondernemingen bevorderen;
- minnelijke akkoorden buiten de gerechtelijke reorganisatie aanmoedigen;
- coherent geheel van regels aangaande bestuurdersaansprakelijkheid creëren;
- de internationale dimensie van het insolventierecht in aanmerking nemen;
- zwakke punten uit de faillissementswet en wet continuïteit ondernemingen wegwerken.

Bovenstaande krachtlijnen worden in de aangenomen tekst nog steeds nagestreefd, met uitzondering van het stil faillissement. Na het arrest van het Europees Hof van Justitie van 22 juni 2017 (C-126/16) is, volgens de Belgische wetgever, de positie van de *pre-pack* binnen het Europees recht te onzeker. Bijgevolg heeft de wetgever beslist om het zogenaamde stil faillissement achterwege te laten in Boek XX (2407/006, 28 juni 2017, 73-74).

3. Boek XX telt een 200-tal artikelen en bestaat uit XI Titels. Het boek is in de eerste plaats een codificatie van de huidige wet continuïteit ondernemingen en de faillissementswet, maar integreert ook andere verwante regels, zoals grensoverschrijdende insolventieaspecten (WIPR), aansprakelijkheidsvorderingen (W.Venn.) en het beroepsverbod (KB nr. 22 van 24 oktober 1934). Het bestaand recht werd als uitgangspunt genomen, maar Boek XX bevat tevens een groot aantal vernieuwingen. Naast de invoering van Boek XX bevat de wet tevens belangrijke aanpassingen van andere wetten (o.a. het Ger.W., het Sw. en de fiscale wetboeken). Een gedetailleerd analyse van Boek XX en de impact op het insolventierecht volgt in een toekomstig themanummer van dit tijdschrift (*TBH*, 2018/1).

Rechtspraak/Jurisprudence

Grondwettelijk Hof 27 april 2017

Zaak: 49/2017

FAILLISSEMENT (WET 8 AUGUSTUS 1997)

Vereffening – Verschoonbaarheid – Fiscale schulden

FAILLITE (LOI DU 8 AOUT 1997)

Liquidation – Excusabilité – Créances fiscales

1. De vraag voor het Grondwettelijk Hof heeft betrekking op de bevrijding van de echtgenoot of wettelijk samenwonende van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde (art. 82, tweede lid Faill.W.). Het hof van beroep te Luik stelt een probleem vast bij het verschil in behandeling tussen echtgenoten en wettelijke samenwonenden van de verschoonbaar verklaarde gefailleerde, wiens bevrijding van de eigen schulden van de gefailleerde verschilt naargelang de schuld een fiscaal karakter heeft. Dit kan een schending van artikelen 10 en 11 van de Grondwet uitmaken aangezien, wanneer het een fiscale schuld betreft, de echtgenoot of wettelijk samenwonende daarvan alleen wordt bevrijd indien die schuld eigen is aan de gefailleerde. Wanneer het geen fiscale schuld betreft, wordt de echtgenoot of wettelijke samenwonende bevrijd, zelfs indien de schuld niet eigen is aan de gefailleerde of zelfs uitsluitend is aangegaan in het belang van het vermogen van de echtgenoot of wettelijk samenwonende.

2. De zaak had betrekking op twee wettelijk samenwonende partners. De belastingadministratie had ten aanzien van beide partners een bedrag ingekohierd voor uitstaande personenbelasting. Een van de wettelijk samenwonende partners wordt vervolgens failliet en verschoonbaar verklaard. De belastingadministratie gaat over tot derdenbeslag in handen van de werkgever van de wettelijke samenwonende partner van de gefailleerde met betrekking tot zijn aandeel in de verschuldigde aanslag. De niet-gefaillieerde partner tekent verzet aan tegen dit derdenbeslag.

3. De verschoonbaarheid in het faillissementsrecht beschermt de gefailleerde tegen vervolging van schuldeisers voor schulden die overblijven na het faillissement. De gevolgen van de verschoonbaarheid strekken zich ook uit tot de echtgenoot, ex-echtgenoot en wettelijk samenwonende partner van de gefailleerde voor zover deze partner persoonlijk aansprakelijk is voor de schuld van de gefailleerde (art. 82 Faill.W.).

De bevrijding van de partner van de gefailleerde beoogt de inkomsten uit nieuwe activiteiten van de gefailleerde te beschermen tegen uitwinning. De noodzaak van de bescherming van de partner gaat uit van het principe dat beide partners gehuwd zijn onder het wettelijk stelsel. Indien de partner van de gefailleerde niet zou kunnen genieten van de verschoonbaarheid, dan zouden schuldeisers het gemeenschappelijk vermogen kunnen uitwinnen, wat rechtstreeks negatieve gevolgen kan hebben voor de nieuwe inkomsten van de gefailleerde. Dit zou indruisen tegen het *fresh start*-principe dat ten grondslag ligt aan de verschoonbaarheidsregeling (GwH 21 maart 2013, nr. 40/2013).

4. Uit de rechtspraak van het Hof van Cassatie (Cass. 24 februari 2011, *Arr.Cass.* 2011, nr. 168; Cass. 8 juni 2012, *Arr.Cass.* 2012, nr. 373; Cass. 18 oktober 2013, *Arr.Cass.* 2013, nr. 532) en het Grondwettelijk Hof (GwH 21 maart 2013, nr. 40/2013; GwH 13 juni 2013, nr. 86/2013) leidt het verwijzend rechtscollege af dat de toepassing van artikel 82, tweede lid Faill.W. zich uitstrekt tot de hypothese waarin de echtgenoot of wettelijk samenwonende van de gefailleerde met die laatstgenoemde medeschuldenaar is van een schuld die vóór het faillissement is aangegaan en waarvoor de echtgenoot of wettelijk samenwonende van de gefailleerde derhalve persoonlijk aansprakelijk is. Noch het feit dat de schuld is aangegaan voor het eigen vermogen van de niet-gefaillieerde echtgenoot of wettelijk samenwonende, noch het gegeven dat de belastingschuld niet ontstaat uit een contractuele verbintenis van de echtgenoten, zijn hierbij van belang.

5. De kern van de zaak is de interpretatie van artikel 394, § 1 WIB 1992. De belastingschuld met betrekking tot het gedeelte van de belasting in verband met de belastbare inkomsten van elke echtgenoot of wettelijk samenwonende kan, krachtens deze bepaling, worden ingevorderd op alle eigen goederen en op de gemeenschappelijke goederen van de twee echtgenoten of wettelijk samenwonenden. Op basis van dit artikel kan, vóór de verschoonbaarverklaring, de belastingschuld met betrekking tot inkomsten van de partner worden ingevorderd op de eigen goederen van de gefailleerde. Het verwijzend rechtscollege leidt hieruit af dat het gaat om een schuld van de gefailleerde.

Het Grondwettelijk Hof verduidelijkt echter dat uit het tweede lid van het voormelde artikel 394, § 1 WIB 1992 blijkt dat de belastingschuld met betrekking tot de inkomsten van één van de echtgenoten of wettelijk samenwonenden weliswaar kan worden ingevorderd op de eigen goederen van de andere, maar zulks alleen mogelijk is krachtens het door die bepaling vastgestelde vermoeden van collusie tussen hen, een vermoeden dat kan worden omgekeerd in de daarin op limitatieve wijze opgesomde gevallen. Met andere woorden het feit dat de gefailleerde aangesproken kan worden voor de fiscale schuld voortvloeiend uit inkomsten van de niet-gefaillieerde partner, impliceert niet dat dit een eigen fiscale schuld betreft.

Het Hof van Cassatie oordeelde reeds in dezelfde zin wat betreft de gevolgen van de verschoonbaarheid voor fiscale schulden die voortvloeien uit inkomsten van de niet-gefaillieerde echtgenoot: *“Het gedeelte van de aanslag dat betrekking heeft op het belastbare inkomen van de belastingplichtige echtgenoot van de gefailleerde is geen eigen fiscale schuld van de gefailleerde, waarvoor de echtgenoot van de gefailleerde aansprakelijk is, maar is een schuld waarvoor de niet-gefaillieerde persoonlijk moet instaan,*

ook al kon deze schuld krachtens artikel 394, § 1 WIB 1992, vóór de verschoonbaarverklaring, worden verhaald op zowel het gemeenschappelijk vermogen als op de eigen goederen van de beide echtgenoten.” (Cass. 20 mei 2010, Arr.Cass. 2010, nr. 359; Cass. 14 januari 2010, Arr.Cass. 2010, nr. 37).

Het Grondwettelijk Hof besluit dat de betwiste belasting-schuld niet kan worden beschouwd als een schuld van de gefailleerde in de zin van artikel 82, tweede lid Faill.W. De gefailleerde is deze schuld immers niet gezamenlijk of hoofdelijk aangegaan met de andere echtgenoot of samenwonende, noch is deze schuld gezamenlijk of hoofdelijk geworden door de werking van een wetsbepaling, aangezien artikel 394, § 1 WIB 1992 deze draagwijdte niet heeft. Het verschil in behandeling tussen fiscale schulden en andere schulden van de gefailleerde is derhalve geen schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. De wettelijk samenwonende partner kan dus voor belastingschulden voortvloeiend uit eigen inkomsten worden aangesproken na de verschoonbaarverklaring van de gefailleerde.

Grondwettelijk Hof 27 april 2017

Zaak: 47/2017

CONTINUÏTEIT VAN DE ONDERNEMING (WET 31 JANUARI 2009)

Gerechtelijke reorganisatie – Algemeen
CONTINUITÉ DES ENTREPRISES (LOI DU 31 JANVIER 2009)

Réorganisation judiciaire – Généralités

1. Het arrest van 27 april 2017 heeft tot voorwerp de behandeling van de fiscus en het statuut van zijn schuldvorderingen in een faillissement volgend op de gerechtelijke reorganisatie. Het Hof behandelt in dit arrest twee vragen:

- Schendt artikel 37 WCO het gelijkheidsbeginsel door prestaties geleverd tijdens de gerechtelijke reorganisatie al dan niet te kwalificeren als boedelschuld naar gelang de contractuele of wettelijke oorsprong van de schuldvordering?
- Schendt artikel 37 WCO het gelijkheidsbeginsel doordat schuldvorderingen voor niet-betaalde bedrijfsvoorheffing voor arbeidsprestaties geleverd tijdens de gerechtelijke reorganisatie worden gekwalificeerd als boedelschulden, terwijl btw-schulden voor prestaties geleverd tijdens de gerechtelijke reorganisatie niet als boedelschulden worden gekwalificeerd?

2. Voor de beantwoording van de eerste prejudiciële vraag verwijst het Hof naar de doelstelling van artikel 37 WCO. De bedoeling is om schuldeisers aan te sporen handelsbetrekkingen te behouden met de onderneming in moeilijkheden. Om deze doelstelling te realiseren, voorziet artikel 37 WCO in een bescherming voor con-

tractanten, waardoor schuldvorderingen voortvloeiend uit contractuele prestaties verricht tijdens de gerechtelijke reorganisatie de kwalificatie van boedelschuld krijgen in een navolgend faillissement. De positie van de fiscus verschilt van de positie van contractanten in die zin dat de fiscus geen handelsbetrekkingen met de onderneming in moeilijkheden onderhoudt en zijn schuldvorderingen automatisch tot stand komen tijdens de periode van gerechtelijke reorganisatie. Er is met andere woorden sprake van een wezenlijk verschil tussen de fiscus en medecontractanten van de onderneming in moeilijkheden. Derhalve is het verantwoord schulden verschillend te kwalificeren, afhankelijk van hun contractuele of wettelijke oorsprong en maakt dit geen schending uit van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

3. De tweede prejudiciële vraag heeft betrekking op het verschil in kwalificatie van bedrijfsvoorheffing enerzijds, en btw-schulden anderzijds in een faillissement volgend op de gerechtelijke reorganisatie. Volgens het verwijzend rechtscollege is er sprake van een mogelijke discriminatie, aangezien de bedrijfsvoorheffing verschuldigd voor arbeidsprestaties verricht tijdens de periode van gerechtelijke reorganisatie gekwalificeerd kunnen worden als boedelschuld in een navolgend faillissement (GwH 24 maart 2016, nr. 50/2016), terwijl btw-schulden deze kwalificatie niet kunnen verkrijgen.

4. Bij het beantwoorden van deze vraag verwijst het Hof naar dezelfde argumenten als bij de eerste prejudiciële vraag. Artikel 37 WCO beoogt de handelsbetrekkingen tussen contractanten en de onderneming in moeilijkheden aan te moedigen. Om deze handelsbetrekkingen te bewerkstelligen, worden schuldvorderingen van deze contractanten het bijzonder statuut van boedelschuld toegekend in een navolgend faillissement.

Het Hof oordeelt dat er bijgevolg geen nood is aan een zekerheid ten voordele van de belastingadministratie voor de schuld inzake bedrijfsvoorheffing, nu de belastingadministratie met de schuldenaar in kwestie geen handelsbetrekkingen onderhoudt, maar de bedrijfsvoorheffing, zoals de btw, een fiscale schuldvordering uitmaakt waarvan de belastingadministratie houder is door de loutere toepassing van de wet (B.15.). Het feit dat de bedrijfsvoorheffing deel uitmaakt van het brutoloon en dat dat loon een tegenprestatie vormt voor arbeidsprestaties verricht tijdens de procedure van gerechtelijke reorganisatie, doet hieraan geen afbreuk volgens het Hof, aangezien de belastingadministratie zelf geen prestaties heeft uitgevoerd en niet als medecontractant van de betrokken schuldenaar moet worden beschermd.

Bijgevolg stelt het Hof vast dat een interpretatie van artikel 37 WCO, waarbij de bedrijfsvoorheffing een boedelschuld kan uitmaken, leidt tot een verschil in behandeling onder de verschillende belastingschulden, dat niet redelijk verantwoord is. Wanneer artikel 37 WCO echter